

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย รูปแบบการพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญารุ่นใหม่สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชน
ในเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้ศึกษา นายทัศนพล ชื่นจิตต์ ,ณัฐธิดา ดวงแก้ว ,ไอลดา มณีภาศ ,อนุชิต วัฒนาพร

สาขาวิชา/คณะ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ปีการศึกษา 2568

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชน 2) พัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญารุ่นใหม่สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชนและ 3) พัฒนารูปแบบการพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญารุ่นใหม่สู่การขับเคลื่อนนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตัวอย่างวิจัยได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน วิสาหกิจชุมชน และครู รวมทั้งสิ้น 20 คน และนักเรียน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบวัดทักษะและสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมและ 3) แบบประเมินรูปแบบการพัฒนานวัตกรรม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) แนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์มี 9 แนวทาง ได้แก่ การประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ร่วมสมัย การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีอัตลักษณ์การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คนรุ่นใหม่ การมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชน การทดลองตลาดแบบมีส่วนร่วม การสนับสนุนทุนวิจัยย่อย การต่อยอดองค์ความรู้ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการสื่อสารภาพลักษณ์ของชุมชน

2) ผลการพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญารุ่นใหม่ฯ พบว่า คะแนนทักษะความเป็นนวัตกรรมหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมคิดเป็นร้อยละ 84.45 และสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมโดยรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55

3) รูปแบบการพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญารุ่นใหม่มี 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) กำหนดเป้าหมายความเป็นนวัตกรรม 2) กระบวนการเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรม 3) สมรรถนะความเป็นนวัตกรรม ผลการประเมินรูปแบบฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีโดยมีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32

คำสำคัญ : นวัตกรรม , นวัตกรรม , ภูมิปัญญาท้องถิ่น , วิสาหกิจชุมชน

Abstract

Research Title : A model for developing the next generation of wisdom innovators to drive product innovation through participatory local wisdom of community enterprises. In the area of Chiang Rai Municipality Chiang Rai Province.

Authors : Thatsapol Chuenchit, Nuttida Doungkeaw, Ailada Jaideemaneeekard and Anuchit Wattanaporn

Faculty and University : Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

Academic Year : 2025

This research article aims to: 1) explore approaches for product development through innovation based on local wisdom with the participation of community enterprises; 2) develop a new generation of local wisdom-based innovators to drive product innovation through participatory community involvement; and 3) develop a model for nurturing new-generation innovators to promote product innovation through local wisdom within the Chiang Rai Municipality area. This study employed a participatory action research approach. The participants included 20 individuals comprising local scholars, community leaders, community enterprise members, and teachers, along with 60 students. The research instruments consisted of: 1) interview forms, 2) an assessment tool for innovation skills and competencies, and 3) a model evaluation form. Quantitative data were analyzed using mean, standard deviation, and t-tests, while qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings revealed that: 1) nine approaches to product development were identified—application of digital technology, modernization of products, unique packaging design, knowledge transfer to younger generations, participation of community enterprises, participatory market testing, support through small research grants, enhancement of knowledge through science and technology, and communication of community identity; 2) the innovation skills of the new-generation innovators improved by 84.45% after training, with an overall competency level rated as good (mean = 3.35, SD = 0.55); and 3) the proposed development model for new-generation innovators consists of three core

components—1) defining innovation goals, 2) building innovation capacity, and 3) innovation competencies. The evaluation of the model indicated a good level of appropriateness, with a mean score of 4.13 and a standard deviation of 0.32

Keywords : Innovator, innovation, local wisdom, community enterprise.